

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 16.

21de april 1895.

21de aarg.

„Sid ned, saa kommer papa snart!“

Børneblad

abtkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forskud. I pakker til en adresse paa over 5 ekspir. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspir. for 35 cents. All Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

All bebtommende reaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagskolen.

Anden aargang.

Semtende læsse.

Det sjette bud.

I. Forbudet.

ABC-klassen: Det sjette bud.

Katekismus-klassen: Samme som ovenfor, Luthers forklaring og Ef. 4, 29: „Ingen raadden snak udgaa af eders mund!“

Forklarings-klassen: Samme som ovenfor og Ef. 5, 3. 4 (Sp. 138):

W i r k.

„Overken sig eller gjøre noget utugtigt.“

(Pottifars hustru, Bbh. 19, David, Bbh. 36, Herodes, Bbh. 56, Den samaritanke kvinde, Bbh. 62.)

Egteskabet er det af Gud indstiftede og ved retmæssig forlovelse sluttede kjærligheds- og trofasthedsforbund for livet mellem mand og kvinde. Alt det, hvorved egteskabet brydes, stades eller vanæres, det være i eller udenfor egteskab, det være ved gjerning, ord, gebærde eller tanke, er i det sjette bud forbudt.

— I Guds navn kan man vies, men ikke stilles.

— En hustru skal være sin mands „medhjælp“, ikke hans herkerinde, ikke hans slavinde.

— Krænket kjærlighed har en ven i himmelen.

— Engang blev endel honning spildt paa et bord, og en hel del fluer kom for at gjøre sig tilgode med den. Men da de havde faaet nok og vilde flyve bort, blev deres vinger og fødder sidde fast i honningen og de maatte raabe: „De os! vi maa betale den søde spise med vort liv.“

— Man drikker ikke af en kilde, paa hvis bund man ser giftige slanger og hæslige kryb.

— „To ting er uhyrte i verden“, plejede en gammel, erfaren prest at sige: „Ubelønnet tugt og ustraffet utugt.“

— En mand havde en stor skov; der stod en mængde unge, høje træer, friske og frodige, med høje, kraftige stammer, det ene vakrere end det andet. Og manden glædede sig ved synet af al den herlighed. Da opdagede han en dag, at flere af de bedste træer var begyndte at visne,

uden at han kunde se nogen grund dertil; forværvelsen greb hurtig om sig, og inden kort tid var det bedste af den prægtige skov ødelagt. Nu opdagede han, at aarjagen til denne ødelæggelse var en liden orm; som udbredte sig fra træ til træ og sugede saften af dem. En masse mennesker blev nu kaldte til hjælp, men kun med den yderste anstrengelse lyktes det at vinde bugt med den forbæverlige yngel og stanse ødelæggelsen. Faar usedeligheden, den hemmelige eller aabenbare, indpaa blandt vor ungdom, saa herjer den og volder ødelæggelse som den lille orm i den prægtige skov.

— Af en liden gnist kan der blive en stor ild.

— Gebærder er hjertets vinduer.

— En ung pige fandt en guldring og var meget glad over det. Men da hun saa nærmere paa den, mærkede hun til sin store bedrøvelse, at det bedste i ringen, nemlig ødelæggelsen, manglede. Da sagde hendes mor til hende: „Mit barn, lig denne guldring uden ødelæggelsen er ungdom og skjønhed uden ære og ærbarhed.“

— Den, som rojer sig af sine synder, gjør dobbelt synd.

— Naar du er alene, saa kom ihu, at Gud og din samvittighed er hos dig.

— Man er aldrig mindre alene, end naar man er alene.

— Tænk intet, som ikke alle maa faa vide!

Tal intet, som ikke alle maa faa høre!

Gjør intet, som ikke alle maa faa se!

— En mand, som boede i Indien, gif en dag ind i sit bibliotek og tog med en bog fra en hylde. Snart som han tog bogen, følte han en ubehagelig smerte i en finger, aldeles som naar man stikker sig med en naal. Han tænkte, at nogen havde været saa uforsigtig at stikke en knapnaal gennem bogens perm; men snart begyndte hans finger at hovne, siden hele armen, saa hele legemet, og om saa dage var han et lig. En giftig slange havde stukket ham. Nu for tiden findes der slanger i mange bøger. Unge mennesker læser med begjærighed saadanne bøger. De merker sig ikke, hvorledes usedelighedens gift draabe for draabe trænger ind og dræber deres uskyld og lykke.

— Drukkenskab har tre s'er: synd, skade, skam.

— En dag fulgte jeg med en skare arbejdere, som drog ud for at tilbringe en fridag. Nogle af dem besluttede at bestige et bjerg, hvorfra de havde en vakker udsigt. Men af ubekjendtskab til trakten tog de en lang omvei og havde nær gaaet glip af maalet. „Hvorledes kunde det gaa til, at I gif den vei?“ sagde deres husbond til en af dem; „du havde jo været der før.“ „Jeg troede nok, at vi gif galt; men jeg fulgte med selskabet“, lod svaret. Hvor mangen ungdom er der ikke, som af kamerater lader sig føre paa veie, som de ved er onde!

Lessons for the Sunday School.

SECOND YEAR.

Fifteenth Lesson.

THE SIXTH COMMANDMENT.

I. What God therein forbids us do.

ABC Class: The Sixth Commandment.

Catechism Class: Same as above, Luther's Explanation, and Eph. 4. 29: "Let no corrupt communication proceed out of your mouth!"

Explanation Class: Same as above and Eph. 5. 3, 4.—Qu. 138.

SUGGESTIONS.

Adultery.

(Potiphar's wife, B. H. 19; David, B. H. 36; Herod, B. H. 56; The Samaritan woman, B. H. 62.)

The wise Seneca used to say, "I am greater, and am born to greater things than that I should be the slave of my body."

— The sin of uncleanness does away with distinction between men and beasts.

— Impurity takes away the understanding, fills it with dulness, bitterness, and guilty remembrance; its hollowness disappoints at the times; its poison cruelly tortures afterwards; its effects deprave forever.

— On the coast of Brittany there are long stretches of sand, which are left bare when the tide goes out. To a stranger who does not know them they seem to promise a pleasant walk. All seems safe and solid; he feels the sand quite firm at first; he walks on and on, until he begins to find that his feet do not lift quite so freely; they seem to stick to the sand. Then he notices that it is getting damp; he goes on more quickly, and suddenly sinks an inch—two inches—four inches; he takes a more decided step, and sinks to the knee. Then it flashes upon him that he is in a quicksand, and his wild struggles only make him flounder the more and sink the deeper. He looks wildly around; the sky is calm and blue above him, the shore is far off, and he sees all the red-tiled houses nestling side by side, while he is sinking—sinking—sinking. Such is the awful result of venturing out upon the quicksands of lust.

— To all sensual sin applies the warning, "Avoid it; pass not by it; turn from it, and pass away."

— Just as one touch brushes the dew from off the rose, and one hot breath of wind withers the flowers of spring, so one evil hour can wipe off innocence from the heart.

— In combating impure thoughts we must do as the ancient Parthians, who overcame by flight.

— Alas! many children know too many secrets, which are even now destroying their inno-

cence and virtue, and will yet cause them sorrow, bitter and lasting. Here is a simple rule to guide them in the matter of secrets: When any companion says, "I'll tell you a secret if you won't tell anybody," ask at once, "Is it fit for me to tell my mother or my father?" If they say "No," then decide at once that it is not right for you to hear.

A boy, one day when a person was going to tell him an unhappy secret, jumped up, saying, "My father would not like me to listen to that. Good-night, sir," and at once left the room.

— The wise Solomon says, "Can a man take fire in his bosom, and not be burned? Can one go upon hot coals, and his feet not be burned?"

— What we have sinned in our youth, that we suffer for in our old age.

— The excesses of youth are bills drawn by Time, payable thirty years after date.

— The famous artist Sir Peter Sely made it a rule never to look at a bad picture, having found by experience that, whenever he did so, his pencil took, as it were, a taint from it. "Apply this," adds Bishop Horne, "to bad books and bad company."

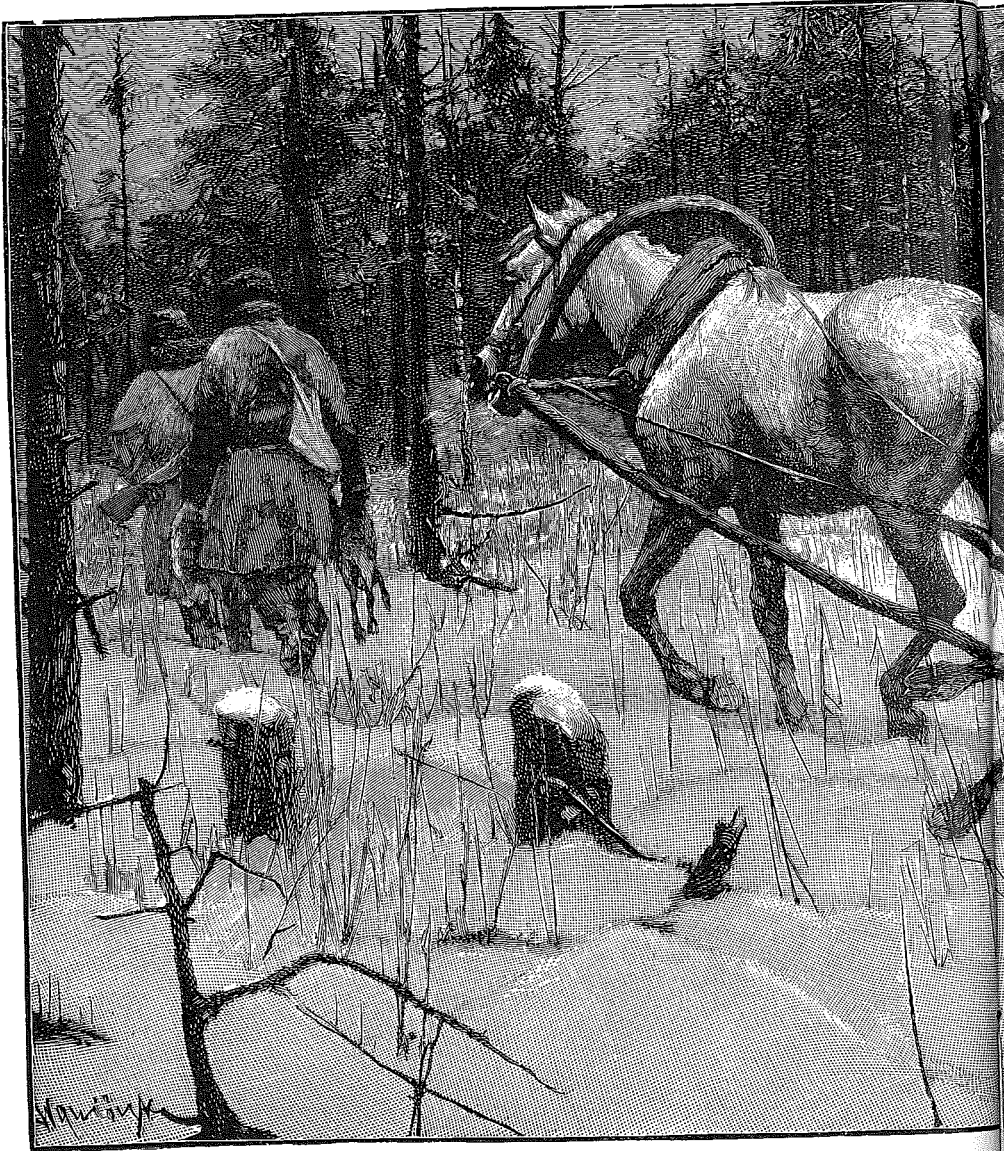
— A preacher once said, "Suppose, some cold morning, you should go into a neighbor's house, and find him busy at work on his windows—scratching away—and should ask him what he was doing, and he should reply, 'Why, I am trying to remove the frost; but as fast as I get it off one pane it comes upon another,' would you not say, 'Why man, let your windows alone, and kindle a fire, and the frost will soon come off?' And have you not seen people who try to break off their bad habits, one after another, without avail? They are like the man who tried to scratch the frost from his windows. Let the fire of love to God and man burn in their hearts, and the bad, impure habits will soon melt away."

Caterbarnet.

(Fortsettelse.)

Saa, naar man betænkter dette og trods sit barste hdre har et varmt hjerte i brystet, saa kan man ikke gaa hen og lægge sig i sin gode seng, mens man har spærret et menneffeligt væsen inde i et iskoldt rum. „Nei, det gaar ikke an“, sagde Johan Kappel halvøit. „Men hvad skal jeg gjøre? — Saa pigen herover? Vælle mor og saa gjort istand en seng til hende? Nei, det gaar ikke an at forstyrre den gamle, og det vilde være en farlig sag at slippe en saadan landstrygerfste ind i huset.“

Straks efter listede Kappel sig stille op over trappen og traf forfigtig teppet af den

Russere, der vend

Indr hjem fra elgjagt.

store himmelsfeng. „Dette vil gjøre tjenesten!“ lo han ganske fornøjet for sig selv, „det er baade bredt og langt og tykt nok.“ Han lagde teppet sammen, sneg sig atter ned, fik fat paa en lygte, tog fængelsnøglen i lommen og forlod stille huset.

Vinden blæste og hylte som rasende, og den bra markvogter maatte slaa et hjørne af teppet omkring lygten, forat denne ikke skulde slukne; han kjendte forøvrigt veien saa godt, at det ikke vilde have faldt ham vanskelig at finde vei uden lygt. Han aabnede fængselsdøren med samme forsigtighed, som man aabner laaget til en æske, man har gjemt en mus i. Men intet rørte sig derinde; baade sengen og bænkten stod tom, og først da Kapsel med lygten lyste omkring i krogene, fandt han i en af disse pigen liggende sammenrullet som et af markens dyr og ubevægelig, saa han følte sig rent bange tilmode. Men da gjorde hun isøne en bevægelse, som om hun vilde gjemme sine nøgne fødder under den daarlige kjole. Hun frøs! Stakkars, ullykkelige barn! Sovende saa hun slet ikke saa ond ud. Ansigtet var velformet med lange, mørke øienhaar, blege, brune kinder, og mellem de halbaabne læber saaes en række regelmæssige, blændende hvide tænder; hendes hoved var en uordentlig masse sort haar. Hendes legeme var tyndt og udteret, og hvorledes skulde hun ogsaa kunne blive sterk og rund, naar hun ikke engang fik lov til at stille sin hunger med markens rødder? Den stakkars lille havde sikkerlig hverken nogen mor eller bedstemor, som sørgede for hende.

Johan satte lygten paa gulvet og bredte teppet over sengen. Derpaa løftede han den sovende op, lagde hende i sengen og tullede godt om hende. Hun vaagnede ikke, men sov rolig videre, mens en svag rødme bredte sig over hendes blege ansigt som følge af det varme teppe, som jagede kulden bort fra det lille legeme.

„Se saa!“ mumlede Kapsel. „Sov nu, stakkars fryb, lige til den lyse morgen og glem al din elendighed.“

Beroliget forlod han fængslet og begav sig hjemover; da han atter var hjemme, stængte han hurtigt gadedøren og kastede sig i sengen uden at tage andet støene af sig. Han dækkede sig saa godt, han kunde, med de sengklæder, som var tilbage; tanken paa den tjeneste, hans teppe gjorde, bragte ham til let at finde sig i savnet af dette.

En nat gik jo ogsaa hurtigt, og da han var med paa tilbage-toget fra Rusland, havde han nok faaet føle det, som var værre end at sove en nat uden sengeteppe.

Imidlertid laa den lille taterpige og sov saa godt, som hun sjelden havde gjort i sit liv. Tag over hovedet, halm, madras og uldteppe! Det var altsammen ting, som det stakkars zigeunerbarn ikke var vant til. Saa længe hendes mor levede, havde hun sovet paa hendes fang, senere i en krog af vognen eller paa ryggen af et mulæsel; snart paa en haandsfuld straa, snart paa en haug med filler, snart paa den kolde jord og ligesaa ofte under den aabne himmel som under et tag, bygget af menneskehænder. Saa træt var den stakkars lille landstryggeresse, at ikke engang sulten formaaede at vække hende; hun havde ikke engang faaet tid til at spise de rødder, som havde været aarsag i, at hun blev arresteret. Men det var heller ikke første gang i sit liv, at hun gik sulten tilfængs.

Hun sov endnu, da Johan Kapsel vaagnede hjemme i sin seng. Han saa sig først forbauset omkring. Hvorledes var han kommet fuldt paaklædt i sengen? Dog, snart erindrede han gaarsdagens begivenheder og sprang op for at se til sit pleiebarn. Han sat ansigtet i koldt vand, børstede sine klæder og tog med sig støene ned for der at pudse dem; han holdt netop paa med at faa dem blanke, da Fridoline kom springende og kastede sig om hans hals.

„God morgen, snilde, kjære papa! Har du sovet godt? Skal du gaa ud allerede saa tidlig?“

„Ja, barn, jeg maa skynde mig.“

„Men vel ikke, før du har spist frokost?“ sagde mor Lisbet, som var kommen lige bag efter den lille. „Det er ikke sundt at gaa fastende ud i den kolde morgenluft.“

„Tror nu kanske, mor, at vi i den store arme hver morgen fik vor kaffe?“

„Men nu er du, Gud være lovet, ikke længere i den! Den store arme har kostet mig taarer nok. Se, nu brænder det allerede i ovnen; om et par minutter vil kaffen være færdig. Dæk bordet, barn!“

Kapsel kom ikke med flere indbendinger; i grunden havde han ikke saa meget imod, at mødet med taterbarnet blev udfat noget. Det var ikke egentlig i den bedste forstaaelse, de skiltes fra hverandre den foregaaende aften, og selv om han ikke brød sig stort om hen-

des tænder og skarpe negle, saa var det dog ubehageligt at tænke paa, at han kanske idag skulde komme til at møde samme modstand. En saadan gjenstridighed mod det lovmæssige politii, vilde bringe den lille tyv for retten og til fængslet i byen.

Mens han sad og tænkte herpaa, havde Fridoline sat koppen paa bordet og bedstemoderen fyldt dem med kaffe.

„Du sidder vel ikke og drømmer med aabne øine?“ udrød den gamle misfornøjet. „Nu faar du rigtig sætte dig til at spise.“

En stund efter gik den gamle ud i kjøkkenet. Ikke før var hun forsvunden, før markvogteren gjorde et hemmelighedsfuldt vink til sin datter.

„Kom hid“, hviskede han, „skynd dig! Du skal faa være med mig; men du skal ikke sige noget derom.“

Dette syntes den lille Fridoline var interessant. En liden sammensværgelse mod bedstemama! Naar papa var med, kunde der naturligvis ikke være noget galt deri. Faderen fyldte en kop med kaffe og melk. „Hys“, gjentog han, idet han pegte med fingeren mod kjøkkenet. Han aabnede derpaa gadedøren og gik ud. Hun fulgte nysgjerrig efter, men maatte le ved at se faderen saa forsigtig bære paa den store, dampende kop, ligesom opparteren borte paa vertshuset. Tilslut stansede han foran døren til fængslet.

„Skal vi derind?“ spurgte Fridoline noget angstelig. „Du behøver ikke at være ræd. Jeg fattede igaar en liden tyv.“

„Det var godt, papa! Det er stygt at stjæle.“

„Ja, det er sandt; men den lille tyv er ikke større end dig; kanske ikke engang saa stor. Jeg maatte bringe hende til fængslet, og det er ikke hyggeligt at være der, især om natten.“

„O, nei, nei! Jeg vilde dø af skræk, hvis jeg skulde være der. Kanske der ogsaa er rotter derinde — og saa koldt!“

„Ja, det har ogsaa jeg tænkt paa; derfor lagde jeg igaar aftes mit teppe over den lille. Jeg haaber, hun ikke har frosset. Men hun maa være fulten; thi jeg fandt hende isærd med at stjæle nogle rødder, som hun vilde spise. Nu forstaar du nok ogsaa, hvorfor jeg har kaffe og brød med. Jeg vilde ikke, at bedstemama skulde vide noget om det; hun vilde komme til at forundre sig altfor meget. Men vent, barn, hun sover endnu!“

Gjennem den aabne dør faldt netop en

solstraale paa en liden brun haand, som stak frem under sengeteppet; den var saa mager og spæd at se til, at den bra markvogter paany blev grebet af medfølelse. Han gab Fridoline koppen og brødet og sagde hurtigt: „Du kan give hende det. Jeg er ræd for, at hun kunde komme til at være bange for mig, men synet af dig vil give hende mod. Siden skal jeg snakke med hende, men først maa hun spise og drikke. Vær ikke bange, min lille pige, jeg skal staa bag døren.“

3dje kapitel.

Frokost og forhør. — Mor Lisbet løser et vanskeligt spørgsmål.

Fridoline nærmede sig fangen med bændende hjerte. Hun følte stor medlidenhed med sin jevnaldrende, som havde stjaalet rødder for at stille sin sult; men samtidig var det ikke frit for, at hun var endel bange. Hun havde hørt saa mange stygge historier om tater, som havde plyndret landsbyer, sat ild paa udhuse og røvet smaabørn, og om deres kvinder sagdes der gjerne, at de forstod sig paa alslags troldomskunster. Ogsaa selve fængslet bidrog til at gjøre den lille pige bange; hun havde hidtil aldrig faaet lov til at være med ind der, og hun syntes det var saa usigelig uhyggeligt, koldt og skiddet. Under taget hang der en masse tæt spindelvæv; rotter var der vistnok ikke at se, men de var vel krøbne ind i sine huller for at komme frem om natten.

Den sovende gjorde pludselig en bevægelse, og et hoved med tykt, sort haar kom tilsynne under teppet. Fridoline følte sig nu mindre ræd og nærmede sig sengen; den fulde kop gjorde det nødvendigt, at hun gik med den største forsigtighed. Mens hun tænkte paa, hvorledes hun skulde tiltale den lille fremmede, begyndte denne at strække sig og aabnede snart efter øinene. Taterpigens første følelse, da hun forstod, hvor hun var, syntes at være brede og skræk; men da hun fik øie paa den lyslokkede Fridoline, som stod ved hendes seng, følte hun sig øiensynlig endel beroliget. Heller ikke markvogterens datter følte længere nogen frygt for den anden, som laa der saa hjælpeløs i sine jammerlige filler, derimod blev hun greben af dyb medlidenhed med hende, saa hendes øine fyldtes med taarer, mens et venligt smil saaes om hendes mund.

(Fortsættes.)

Lad aldrig nogenfinde korsfets træ mig
gaa af minde.

O lad aldrig nogenfinde
Korsfets træ mig gaa af minde
Som dig, frelsens fyrste bar!
Men lad kors og død og smerte
Tale, raabe i mit hjerte,
Hvad min frelse kostet har!

Da du blev døbt, gjorde presten korsfets
tegn paa din pande og paa dit bryst til vid-
nesbyrd om, at du skulde tro paa den kors-
fæstede Herre Jesus Kristus.

Lad ham altid have dit hjerte! Se ham
hængende der lidende og døende paa korset
for at betale for dine synder og skjænte dig
himmeriges salighed. Hvor godt du har det,
som har en saadan frelser! Gud være lovet
„Jesus Kristi, Guds søns blod renser fra al
synd,” og han, som hænger der, er „det Guds
lam, som bærer verdens synd.” Og „trøsten
staar som klippen fast, at hans død
og blod skal gjælde” Se paa ham! For
hans skyld — for hans skyld alene kan du
gjøre dig haab om at arve det evige liv.

Se paa ham! Der hænger han for at
frelse dig fra synden! Nei hvad din frelse
har kostet. Se paa ham, naar daarlige
kamerater loffer dig. Se paa ham, naar
de onde lyster drager dig, se paa ham, naar
du fristes til det onde af enten den ene eller
anden art.

Kjøbt jeg blev, dit navn ste ære
Dyretjøbt — af lad det være
Bartel for mig ved hvert fjed.

Russere, som vnder hjem fra elgjagt.

(Se billedet.)

Mgaa i de norske skove er der i de se-
nere aar blevet mere elg, efterat den
er bleven fredet en stor del af aaret;
dog er der i vort land faa elgsdyr
i sammenligning med i Rusland og Polen,
hvor dette Europas største landdyr endnu
findes i betydeligt antal; derfor kan ogsaa
elgjagten der drives meget mere.

Det er fra en saadan elgjagt i Rusland
at vort billede er hentet. Jagten er tilende,
og jægrene fører hjem med sit bytte; mæn-
denes dragt og hesternes sæletøi viser os straks,
at det er i el for os fremmed land jagten
er foregaaet. Paa slæden ligger det store
dyr med de svære høie ben; det mangler
horn, og vi kan deraf forstaa, at det maa
være en elgko; thi hanelgen har store kraftige
horn. En saadan jagt maa bringe megen
mad i huset, og elgfjød er ikke at foragte,
om det end er en del grovt og ikke i almin-
delighed ansees for at være saa velsmagende
som rensdyrets.

Dvl. paa billedgaaden i nr. 14.

„Morgenstund har guld i mund” — Man
begynder læsningen med den anden straale.

Billedgaade.

O

L

 $\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$

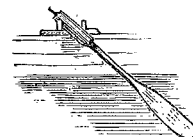
V

re

lam lam
lam lam lam
lam lam lam
lam lam

E

ll